

จดหมายข่าวสถาบันวิจัย

ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

Research Institute for Languages and Cultures of Asia
Mahidol University

ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๔ : ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๓

Vol. 31 No. 4 : October - December 2010

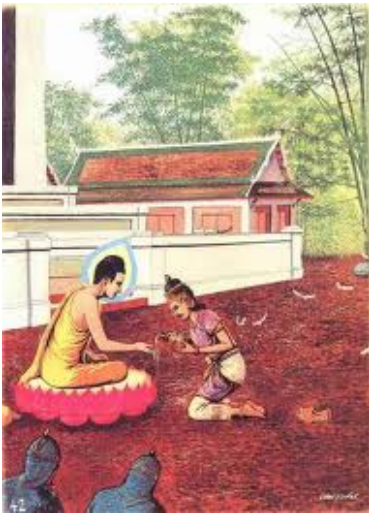
สถาบันฯ ส่งท้ายปีเก่า 2553 ต้อนรับปีใหม่ 2554

หนนการอวยพรของคนไทย

วีระพงศ์ มีสถาน*

คำว่า อวย หรือ โอย นี้ แปลว่าให้ หรือ มอบขาด (มีใช้มอบหมายแบบการสั่งงาน) เป็นคำจากภาษาเขมร ส่วนคำว่า พร แปลว่า คำอนุญาตจากการขอ หรือ ผลที่ได้รับจากการอนุญาต ซึ่งเป็นธรรมดาว่า บุคคลย่อมต้องขอสิ่งดีให้เกิดแก่ตนเอง จึงมีความเข้าใจว่า พร คือความดี ซึ่งไม่ถือว่าผิด แต่ก็ไม่ตรงกับคำเดิมของภาษาสันสกฤต ซึ่งภาษาบาลีใช้รูปว่า ปว

รวบรวมตามอรรถของคำว่า อวยพร คือ “ให้ตามที่ขอ” ดังจะพบว่า ไม่ว่าตำนานหรือชาดกที่เนื่องด้วยพระพุทธศาสนา หรือ ตอนต่างๆ ในเรื่องรามเกียรติ์อันเป็นแบบฉบับของการปกครองและการบริหารของสังคมไทยในสมัยอดีต จะมีการขอพร (เพราะอยากได้) จากผู้ที่อยู่ในฐานะจะให้ได้ การขอจากผู้ที่ไม่มีจะให้ก็เปล่าประโยชน์ หรือการให้ความชั่วร้ายบังเกิดแก่คนที่ตนไม่พอใจ ก็กลายเป็น คำสาป คำแช่ง

แบบของการอวยพรนั้นคล้ายกับธรรมชาติของน้ำ ย่อมไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ ผู้ไม่มีฤทธิ์จึงขอจากผู้มีฤทธิ์ ผู้ต่ำศักดิ์ขอกจากผู้สูงศักดิ์ ผู้บุญน้อยขอกจากผู้มีบุญมาก ผู้มีสถานภาพต่ำขอกจากผู้มีสถานภาพสูง เช่น พระเจ้าสุทโธทนะ แม้ว่าเป็นพระราชบิดาของอดีตเจ้าชายสิทธัตถะ แต่ก็ถือว่ายังเป็นปลุขน ขอพรจากพระพุทธเจ้า (ซึ่งเป็นพระอรียะบุคคล คือบรรลूसู่สภาวะอรหันต์แล้ว ถือว่าอยู่ในสภาวะสูง) ว่า กาลข้างหน้าหากจะบวชลูกหลานใครๆ ก็ขอให้พ่อแม่ได้อนุญาตเสียก่อน ซึ่งพระพุทธเจ้าก็ทรงอนุญาต และกลายเป็นพุทธบัญญัติสืบมา หรือในเรื่องรามเกียรติ์ซึ่งมีพระอิศวรเป็นเทพใจดีมีฤทธิ์มาก พวกยักษ์เล็กยักษ์ใหญ่ พอบำเพ็ญเพียรเข้าบ้างก็ไปใช้สิทธิ์ขอพรให้มีฤทธิ์เดช พระอิศวรก็ประทาน แต่ฤทธิ์เดชเมื่อไปอยู่กับยักษ์ที่เป็นพาลก็ทำให้วุ่นวาย เตือดร้อนถึงพระนารายณ์ต้องแบ่งภาคลงมาปราบ หรือปรากฏการณ์ที่อำมาตย์ผู้เฒ่ายังต้องกราบกรานกุมารตัวน้อย ทั้งนี้ก็เพราะเป็นเรื่องของศักดิ์ ในสำนวนไทยจึงเรียกผู้ที่เกิดมาในราชสกุล หรือผู้รับสนองงานพระเจ้าแผ่นดิน จนได้รับบรรดาศักดิ์หรือราชทินนาม ว่าเป็นผู้ “มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่”

การลงโทษสูงสุดคือการประหารชีวิต ทั้งนี้เกิดมาจากแนวคิดที่ว่า ชีวิตเป็นของสูงค่า ชีวิตใครใคร่ก็หวง และเป็นสัญชาตญาณพื้นฐาน (basic instinct) อย่างหนึ่ง การดำรงรักษาชีวิตให้ยืนยาวได้นาน จึงนับว่าเป็นบุญ ในสังคมไทยนับถือคนแก่หรือคนที่อายุยืนว่าเป็นคนมีบุญมาก คนที่เกิดมาเห็นโลกไม่กี่ปี ถูกฆ่าฟันแทง หรือโรคภัยเกาะกุมให้ต้องเสียชีวิต ก็ถือว่าหมดบุญ สิ้นบุญกัน หรือถึงแก่กรรมไป

การขอพรของคนไทยแต่เดิมนั้นก็มีนัยสำคัญและสัมพันธ์กับแนวคิดดังกล่าว (จากชาดกและจากเรื่องรามเกียรติ์) พวกบ่าวและข้าทาสจะไปเฝ้ามอจให้พรเจ้านายไม่ได้ หรือพวกทหารลิงค่างจะไปอวยพรให้แม่ทัพซึ่งเป็นพระนารายณ์จุติลงมาเกิดก็ไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นแต่ในลู่ทางที่ว่า เจ้าจะให้พรแก่บ่าว (ถ้ามาขอ)

ถ้าหากมีความปรารถนาดียิ่งนัก บ่าวไพร่ใครจะอวยพรเจ้านาย (โดยที่เจ้านายไม่ได้ขอ) ด้วยวาระอันเป็นมิ่งมงคล เช่น วาระของการโสกันต์ (โกนจุก - ไขกับพระองค์เจ้าขึ้นไป) หรือการได้รับ

สถาปนาให้ทรงกรม หรือการปราบดาภิเษกเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เหล่าทวยราษฎร์ที่เป็นข้าแผ่นดินก็มีบออาจจะอวยพรได้ตรงๆ เหตุก็เพราะว่าเหล่าข้าไทไม่มีพลาภาพหรือบุญญาธิการเท่าทันพระองค์ แต่ก็มีข้อเสี่ยวอยู่ว่า จะต้องอ้างเอาฤทธิ์พลังจากองค์เทพให้ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์บรรดามีมาโอมอ่านประสิทธิ์ประสาทให้พรแทนตน

*นักวิจัย (ผู้ชำนาญการ) ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

อีกประการหนึ่ง สังคมไทยในอดีตไม่พรีพรีฟิ์ถึงเรื่องวันเกิด ว่าตนเองหรือคนนั้นคนนี่เกิดเมื่อใด แล้วจะฉลองวาระครบรอบวันเกิดทุกๆ ปี ในประวัติศาสตร์แม้ช่วงรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ย้อนกลับไป ก็ไม่พบว่า มีเจ้านายฉลองวันเกิดทุกปีอย่างเอิกเกริก ขนชั้นชาวบ้านยิ่งไม่มีเลย แต่จะมีการเฉลิมฉลองกันบ้างก็ตรงที่งานโกนจุก เพราะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านภาวะความเป็นเด็กจะก้าวเข้าไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่

มาในปัจจุบันนี้ เรื่องการอวยพร (ให้พร) กลับตาลปัตร โดยเข้าใจว่า การอวยพร คือการส่งความปรารถนาดี ครั้นเข้าใจเช่นนั้นก็ทำไปตามที่เข้าใจ เพราะเมื่อเป็นความปรารถนาดีจึงไม่จำเป็นต้องอ้างจากใครอื่น เด็กเล็กจะให้ผู้ใหญ่ที่ว่ากล่าวคำดีๆ ற்றுๆ ไปได้เลย หรือประชาชนใครก็ตาม ก็เขียนกลอนเทิดพระเกียรติพร้อมอวยพร (อวยพร) แต่พระเจ้าอยู่หัว (และรัชทายาท) ได้อย่างตรงไปตรงมา ดังจะพบว่า เมื่อถึงวาระสงกรานต์ หรือก่อนจะขึ้นศักราชใหม่ ตามสื่อต่างๆ โดยเฉพาะโทรทัศน์กับวิทยุ จะพบว่ามีดาราคณพล่อกันสววย อายุวัยเยาว์ก็กล่าวคำอวยพรให้คนทั้งประเทศ

พระพรหมคุณาภรณ์ กล่าวไว้ในพจนานุกรมศัพท์พุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ ว่า “ในภาษาไทย พร มีความหมายเพี้ยนไป กลายเป็นคำแสดงความปรารถนาดี จึงกล่าวหรือให้โดยไม่มี การขอ หรือการแสดง ความประสงค์ของผู้รับ และมักไม่คำนึงว่า จะมีการปฏิบัติ หรือทำให้สำเร็จเช่นนั้นหรือไม่”

จึงเห็นได้ว่า แก่นเดิมของการอวยพร จะต้องมีการขอก่อนจึงจะมีการอวย และต้องเป็นการถ่ายเทจากสูงไปสู่ต่ำ จากที่มีมากไปสู่ที่มีน้อย ส่วนแก่นใหม่ก็เป็นอย่างที่ชาวเรา รู้เห็นและเป็นอย่างที่กล่าวมา

สถาบันวิจัยภาษาฯ พาคุณเที่ยว “สิบสองปันนา”

29 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2554

ท่านจะได้สัมผัสกับความงดงามของวัฒนธรรมและธรรมชาติกับทัวร์วัฒนธรรม

“ไทลื้อ ๓ แคว้นดิน”

ตามรอยวัฒนธรรมและสัมผัสวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อ ๓ เชียง ๓ ประเทศ

ไทย (เชียงราย) ลาว (เชียงทอง) จีน (เชียงรุ่ง)

นำทัวร์โดยวิทยากรคุณภาพที่มากด้วยข้อมูลเชิงลึก ซึ่งคุณจะไม่สามารถหาได้จากทัวร์อื่นๆ

หากท่านเป็นผู้ที่มีใจรักในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และพร้อมจะดื่มด่ำกับบรรยากาศธรรมชาติที่ไม่เหมือนใคร ..

อย่าลืงเลใจที่จะเดินทางไปกับเรา !!!

สอบถามข้อมูลได้ที่: คุณอำไพ หนูเล็ก 02-800 2341 หรือ คุณอนุรักษ์ ก้านจันทร์ 084-439 4164

ขอแสดงความยินดีกับ

ศาสตราจารย์ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์

ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ม.มหิดล ปี 2553

โครงการวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย – ภาษามลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้” โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะนักวิจัย ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤติ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย ซึ่งได้รับการคัดเลือกจาก สกว. ให้เป็น ผลงานวิจัยเด่น กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ประจำปี พ.ศ. 2553

และ

นางสาวสุกัญญา เปียปัญญา

ได้รับคัดเลือกจากมหาวิทยาลัยมหิดลให้เป็น
บุคลากรดีเด่นของมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2553

ความรู้สำคัญของการวิเคราะห์ผู้รับสาร

นรเศรษฐ์ พิสิฐพันธ์*

สาร (message) ที่ส่งไปยังผู้รับสาร (receiver หรือ audience) มีเนื้อหาต่าง ๆ นานา ในกระบวนการสื่อสาร ก่อนจะส่งสารไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสาร (sender หรือ source) จะทำสิ่งที่เรียกว่าวิเคราะห์ผู้รับสาร (audience analysis) เพื่อจะเลือกรหัส (code) ให้เหมาะกับผู้รับสาร เพื่อว่าผู้รับสารจะสามารถถอดรหัส (to decode) สารที่ส่งมาได้ถูกต้อง เมื่อผู้รับสารถอดรหัสนั้นได้ถูกต้อง การสื่อสารจึงจะครบกระบวนการ ถือว่าการสื่อสารได้สิ้นสุดลงด้วยความสำเร็จ

ความยุ่งยากอยู่ในการสื่อสารจึงอยู่ที่ผู้รับสาร ทั้งนี้เพราะผู้รับสารไม่สามารถถอดรหัสนั้นได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้รับสารตีความไม่ออกว่ารหัสนั้นนำสารอะไรมา มีความหมายอย่างไร เมื่อเป็นดังนี้ ก็ถือว่าการสื่อสารล้มเหลวเพราะ สาร (message) จากผู้ส่งสารไปไม่ถึงผู้รับสาร

(ที่มา: Ma Hongjie. 2009. “Mar. 1998 Zhoukou Henan. The temple charged toilet in a temple fair.” in Guangdong meishuguan. Zhongguarenben. Guangdong: Meiyinwu (Guangdong) Youxiangongsi, p. 300.

สาเหตุที่ทำให้การสื่อสารล้มเหลวมีหลายประการ ปัญหาความแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ผู้รับสารและผู้ส่งสารต่างก็อยู่กับคนละวัฒนธรรม (เช่น ผู้ส่งสารอยู่ในวัฒนธรรมที่ใช้ภาษาในการเขียนอ่าน กับ คนในวัฒนธรรมที่ใช้การฟังและดูแทนการอ่านและเขียน) หากวัฒนธรรมมีความแตกต่างกันมาก คนอยู่ในอีกวัฒนธรรมหนึ่งจะไม่เข้าใจรหัส (code) ที่คนในอีกวัฒนธรรมหนึ่งใช้

ภาพ 1:

ภาพแสดงการสื่อสารที่ล้มเหลว เกิดจากผู้รับสารไม่สามารถถอดรหัสสารที่ส่งมาได้

* อาจารย์ประจำ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาพ 2:
รหัสรูปภาพ (graphic code) และรหัสที่เป็นภาษา (language code) เขียนไว้ในที่เดียวกันเพื่อส่งสาร “ห้ามสูบบุหรี่”

จึงมีความคิดว่า การสื่อสารที่มีลักษณะเป็น “ระหว่างวัฒนธรรม” ผู้ส่งสารต้องศึกษา ผู้รับสารที่อยู่ในต่างวัฒนธรรม รวมทั้งต้องเข้าใจ วัฒนธรรมอื่น ด้วย ให้ใช้ รหัส (code) หลากๆ อย่างคู่กัน เช่น ใช้รหัสที่เป็น รูปภาพ (graphic code) คู่กับรหัสที่เป็นภาษา (language code) ในเวลาที่มีการส่งสารไป มีตัวอย่างว่าในสังคมจีน ชาวจีนสูบบุหรี่มาก ในสถานที่บางแห่งห้ามคนสูบบุหรี่ จึงใช้ภาพ มวนบุหรี่มีขีดไขว่กลาง หมายถึง “ห้ามสูบบุหรี่” แต่รหัสรูปภาพ (graphic) ที่เป็นรูปมวนบุหรี่มีขีดไขว่กลาง ดังกล่าวอาจมีผู้ถอดรหัส ไม่ออก จึงใช้ 2 รหัส (codes) ทั้งรหัสรูปภาพ (graphic) และรหัสที่เป็นภาษา (language) (ดูภาพ 2) แต่เนื่องจากชาวจีนสูบบุหรี่มาก โดยเฉพาะผู้ชาย ห้องสุขาชายในบางที่จึงเอาบุหรี่มาแทน “ห้องน้ำชาย” เพราะการสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมของชาย

ภาพ 3:
รูปไปป์บุหรี่
และภาษา (จีน อังกฤษ)
แทน “ห้องน้ำชาย”

ภาพ 4:
ห้องน้ำสตรี ใช้ภาพรองเท้าส้นสูง
เป็นรหัส (code)
และภาษา (จีน อังกฤษ)
แทน “ห้องน้ำหญิง”

อย่างไรก็ดี ภาพมวนบุหรี่ ได้ถูกใช้เป็นรหัส (code) หมายถึง “สูบบุหรี่ได้” และ ภาพมวนบุหรี่มีขีดไขว่กลาง หมายถึง “ห้ามสูบบุหรี่” ได้ถูกใช้ไปแล้ว ดังนั้นหากใช้ ภาพมวนบุหรี่ ผู้รับสารจะมีความเข้าใจสาร (message) ผิดไปว่าให้สูบบุหรี่ในห้องน้ำได้ จึงเลือกใช้รูปไปป์บุหรี่ (pipe) เป็นรหัส (code) ส่งสาร (message) ว่า “ห้องน้ำชาย” ขณะเดียวกันก็ใช้รหัสที่เป็นภาษา (language) เขียนคู่ไว้ด้วย ผู้ถอดรหัสรูปไม่ได้ ก็ให้อ่านภาษาแทน ผู้อ่านภาษาไม่ออกก็ให้ดูรูป

ส่วนห้องน้ำหญิงใช้ภาพรองเท้าส้นสูงเป็นรหัส (code) ติดไว้ตรงทางเข้า เพราะ ผู้ชายจีนไม่สวมรองเท้าส้นสูง ในสังคมจีนชายหญิงสวมรองเท้า แต่การสวมรองเท้าส้นสูง เป็นพฤติกรรมของหญิงเท่านั้น จึงได้นำภาพรองเท้าส้นสูงมาแทน “ห้องน้ำหญิง”

ดังนั้น สาร (message) ที่จะส่งไปยังผู้รับสาร ก่อนจะส่งสารไปต้องมีการวิเคราะห์ผู้รับสารก่อน เพื่อจะเลือกใช้รหัส (code) ที่เหมาะสม เพื่อว่าผู้รับสารจะสามารถถอดรหัสนั้นได้ถูกต้อง การสื่อสารจึงจะครบกระบวนการ

ภาพ 5, 6:
รหัสรูปภาพ (graphic) และรหัสที่เป็นภาษา (language) เขียนไว้ในที่เดียวกันเพื่อส่งสาร “ที่ถ่ายอุจจาระ” และ “ที่ถ่ายปัสสาวะ” ไปยังผู้รับสารชาวจีนจากทั่วสารทิศและชาวต่างชาติในงาน Expo ที่เชียงใหม่

ภาพเป็นข่าว

1 ตุลาคม 2553

สถาบันฯ จัดสัมมนา เรื่อง “Social Harmony through Non-violence (Ahimsa)” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.โคทม อาริยา ภิกษุณีธัมมบัณฑิต Dr. Shugan Jain และ Ms. Renuka Narayan ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์

12 ตุลาคม 2553

สถาบันฯ จัดกิจกรรม “รวมพลคนรักมรดก (The Memories of Mahidol University) ครั้งที่ 1 ณ ห้องณัฐ ภมรประวัติ

3 พฤศจิกายน 2553

ผู้บริหาร บุคลากร และนักศึกษาสถาบันฯ ร่วมงานแถลงข่าวและเวทีวิชาการหอดจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มรดก สำนักงาน อธิการบดี

16 พฤศจิกายน 2553

คณะผู้บริหาร และบุคลากรสถาบันฯ เดินทางไปแสดงความยินดีกับปลัดกระทรวงวัฒนธรรมคนใหม่ ณ กระทรวงวัฒนธรรม

19 พฤศจิกายน 2553

สถาบันฯ จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “การวัดความรู้และการผลิตสื่อสารคดีทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาเยาวชน” และ ประชุมชี้แจงโครงการ “โรงเรียนทำหนังสือสารคดีวัฒนธรรม บทที่ 2 เขตภาคกลาง” ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์

26 พฤศจิกายน 2553

สถาบันฯ จัดกิจกรรม
สวัสดีการประจำเดือนพฤศจิกายน
ณ ห้องพุทธศิลป์

29 พฤศจิกายน 2553

สถาบันจัดการประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูล
และความคิดเห็นเพื่อพัฒนาพุทธมณฑล
ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์

3 ธันวาคม 2553

ผู้บริหารและบุคลากรสถาบันฯ ไปร่วมพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี
พนักงานที่ดี และพลังของแผ่นดิน ประจำปี 2553
ณ ห้องบรรยายศาสตราจารย์นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ สำนักงานอธิการบดี

3 ธันวาคม 2553

ผู้บริหารและบุคลากรสถาบันฯ
ร่วมลงนามถวายพระพร
เนื่องในวันเฉลิมพระชนพรรษา
5 ธันวาคมทหราช ประจำปี 2553
ณ ลานโถง ชั้น 1

16-17 ธันวาคม 2553

สถาบันฯ ต้อนรับ
คณะกรรมการเยี่ยมสำรวจและ
ประเมินตามระบบคุณภาพ
มหาวิทยาลัยมทิดล ระยะที่ 3
ณ ห้องประชุม 515 ชั้น 5

17 ธันวาคม 2553

ผู้บริหารและคณาจารย์จากวิทยาลัย
อาชีวศึกษาและเทคโนโลยีสีบสองปันนา
เยี่ยมชมและพูดคุยเรื่อง ความร่วมมือกับ
สถาบันฯ ณ ห้องประชุมบริหาร ชั้น 2

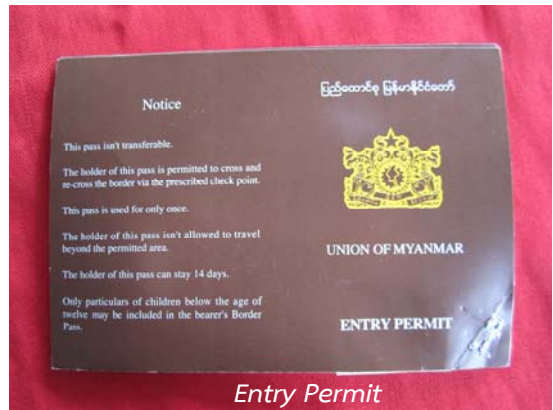
จากหลาย...กว่าจะถึงเชียงตุง

สุจิตลักษณ์ ดีผดุง และปิยนันท์ ทองคำชุม*

สืบเนื่องจากโครงการ “การศึกษาเบื้องต้นภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ปะหล่อง ในเชียงตุงประเทศพม่าและในยูนนานประเทศจีน” ทำให้เราต้องเดินทางไปเก็บข้อมูลที่เชียงตุง ประเทศพม่ากัน..

เริ่มออกเดินทางจากสถาบันฯ โดยรถตู้ในเวลา หกโมงเช้าไปถึง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ ในเวลาหกโมงเย็น แวะค้างคืนที่อำเภอฝาง หนึ่งคืน เพื่อรับพระ (หลวงพี่) ไปเชียงตุงด้วยกัน เช้าวันต่อมาออกเดินทางจากอำเภอฝาง ตอนหกโมงเช้าเพื่อที่จะไปให้ถึงด่านที่อำเภอแม่สาย จ.เชียงราย ก่อนเก้าโมงเช้า เพราะต้องทำเอกสารที่จะข้ามไปเชียงตุง ซึ่งใช้เวลาค่อนข้างมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวข้ามไปเที่ยวที่ท่าขี้เหล็ก ผังพม่าเยอะ สำหรับเอกสารที่ต้องใช้ในการทำ entry permit เพื่อผ่านแดน คือ บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง พร้อมสำเนา 1 ชุด รูปถ่าย 1-2 นิ้ว 3 รูป ค่าธรรมเนียม 500 บาท

หลังจากที่ได้เอกสารเรียบร้อยแล้ว ก็เริ่มออกเดินทางไปเชียงตุงกัน ระยะทางจากแม่สายไปเชียงตุง... แค่ 165 กิโลเมตร แต่ต้องใช้เวลาประมาณ สามชั่วโมงกว่าเนื่องจากเส้นทางที่ไปนั้น นอกจากจะเป็นเส้นทางโค้ง เลียบดอยที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ แล้ว จะต้องผ่านด่าน หรือ Toll Gate ของพม่าด้วย ซึ่งต้องหยุดรถเพื่อจ่ายค่าธรรมเนียม สำหรับค่าธรรมเนียมแต่ละด่านที่พมานี้ ราคาไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับขนาดของรถ และจำนวนคนในรถ ดังนั้นเมื่อผ่านแต่ละด่าน ก็ต้องหยุดรถเพื่อถามว่าราคาเท่าไร และจ่ายค่าธรรมเนียมทุกด่านไป...

เส้นทางสู่เมืองเชียงตุง

Tar Lay Toll Gate

นอกจากนี้ ระหว่างด่านก็ยังมี ด่าน Check point หรือด่าน ต.ม. ก็ต้องหยุดรถเพื่อไปส่งเอกสารรายงานตัวให้ทราบ แต่เนื่องจากเราเช่ารถตู้จากแม่สาย เข้าไป เราต้องมีมีคคฺเทศก์ประจำทริป เพราะว่าเป็นกฎของทางพม่าว่าผู้ที่ข้ามไปเชียงตุง ไม่ว่าจะไปเป็นส่วนตัว หรือ เป็นคณะ ก็ต้องมีมีคคฺเทศก์หรือ โกด์ ประจำคณะของตน... และโกด์จะเป็นคนเดินไปส่งเอกสารให้แต่ละด่าน check point นอกจากนี้แล้ว กฎอีกอย่างของด่าน check point คือ ห้ามถ่ายรูป เราต้องนั่งคอยในรถเฉยๆ แต่ถ้าเป็นคนพม่าต้องลงจากรถเพื่อไปแสดงบัตรประจำตัว รายงานตัวทุกคน จากท่าขี้เหล็ก ต้องผ่าน Toll gate ทั้งหมด 3 Toll gate (Tachileik, TarLay

* รองศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้ช่วยวิจัย

and Kyaing Tong) รวมทั้งต้องผ่าน Check point ประมาณ 4-6 จุด...ดังนั้น กว่าเราจะเข้าถึงตัวเมืองเชียงตุงได้...ก็เหมือนฝ่าด่าน
อหังการกันเลยทีเดียว...ทั้งเส้นทาง และด่านต่างๆ ที่ต้องผ่าน...

ในที่สุดแล้ว เราก็มາถึงเชียงตุงโดยใช้เวลาประมาณ 3-4 ชั่วโมง....ก็ระยะทาง 165 กิโลเมตร...และสภาพพื้นผิวถนนที่จัดว่า
ดีกว่าที่คาดไว้

ขอแสดงความยินดีกับ

ผู้ที่ได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์

ได้รับรางวัล ผลงานวิจัยดีเด่น (สาขาปรัชญา) ประจำปี 2553

จากผลงานวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาตระกูลไท-กะได”

รองศาสตราจารย์ ดวงพร คำบุญวัฒน์

อาจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร และ น.ส.นิษะนันท์ สำเภารเงิน

ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น (สาขาสังคมวิทยา) ประจำปี 2553

จากผลงานวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัยบูรณาการเชิงพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาความยากจนอย่างมีส่วนร่วมในภูมิภาคตะวันตก”

รองศาสตราจารย์ดวงพร คำบุญวัฒน์

อาจารย์สุนิดา ศิวปฐมชัย และ น.ส.นิษะนันท์ สำเภารเงิน

ได้รับรางวัลผลงานวิจัยระดับดี (สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์) ประจำปี 2553

จากผลงานวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัยการสื่อสารสุขภาพท้องถิ่น”

สัมมนาเครือข่ายวิเทศสัมพันธ์ ประจำปี 2553 เรื่อง Tips & Tricks ของชาววิเทศสัมพันธ์

นิภาวรรณ เจริญลักษณ์*

กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดสัมมนาเครือข่ายวิเทศสัมพันธ์ ประจำปี 2553 เรื่อง Tips & Tricks ของชาววิเทศสัมพันธ์ ระหว่างวันที่ 13 ถึงวันศุกร์ที่ 15 ตุลาคม 2553 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน และบ้านอัมพวารีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดสมุทรสงครามมีผู้เข้าร่วมสัมมนาที่ปฏิบัติงานด้านวิเทศสัมพันธ์ทั้งจากมหาวิทยาลัยหลายแห่งทั่วประเทศ และจากกระทรวงต่างๆ จำนวน 57 คน เพื่อมาพบปะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความรู้ในการปฏิบัติงานวิเทศสัมพันธ์

การสัมมนาวັນแรกพิธีเปิดเริ่มเวลา 8.30 น. ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยนายสมศักดิ์ ทับทิมทอง ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นผู้กล่าวเปิดการสัมมนา หลังจากนั้นเป็นการบรรยายเรื่อง “The Drivers of Knowledge Management” โดย พ.อ.รศ.ดร.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งในปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และมีการแข่งขันมากขึ้น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการรอดหรือเพื่อการรักษาความเป็นเลิศให้ยั่งยืน ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในองค์กรจำเป็นต้องมีการจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถต่อยอดความรู้โดยการสร้างนวัตกรรมใหม่ และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง องค์กรจะเจริญเติบโตและมีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริงนั้นจะต้องเชื่อมโยงความรู้ กลยุทธ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าด้วยกันได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ช่วงบ่ายทางคณะผู้สัมมนาได้เดินทางไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อไปศึกษาดูงานที่สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมนานาชาติ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการผลิตกระบือและโคควาบอยแลนด์เพื่อไปดูการผลิตน้ำเชื้อและการผสมเทียมกระบือและโค และไปศึกษาแมลงหลากหลายชนิด ทั้งผีเสื้อ ตั๊กแตน ตัวชนิดต่างๆ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการกีฏวิทยาสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อุทยานแมลงเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากนั้นเดินทางไปเข้าที่พักที่บ้านอัมพวารีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่สองของการสัมมนาในช่วงเช้ามีการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยรองศาสตราจารย์ศิริรักษา จามรมาน ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์พิเศษ ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และอาจารย์สำเนียง เพชรจอม ศึกษาพิเศษกึ่งเชี่ยวชาญ สถาบันพัฒนาการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคกลาง เป็นวิทยากรบรรยาย ซึ่งท่านวิทยากรได้ให้ความรู้ พร้อมทั้งคุณลักษณะที่ดีของผู้ปฏิบัติงานวิเทศสัมพันธ์ที่ต้องสร้างศักยภาพของตัวเองก่อนแล้วจึงไปสร้างเครือข่ายกับผู้อื่น ต้องมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมองค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนและองค์กรซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานต่อไปในอนาคต โดยกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาร่วมกันกำหนดคำจำกัดความของ

*นักวิเทศสัมพันธ์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

เครือข่ายวิเทศสัมพันธ์ คือ “เครือข่ายวิเทศสัมพันธ์ ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกัน”

ช่วงบ่ายของวันที่สองของการสัมมนาได้เดินทางไปยังศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน โดยไปรับประทานอาหารกลางวันซึ่งเป็นอาหารทะเลแบบพื้นบ้านบนกระเตงกลางทะเลซึ่งมีบรรยากาศที่สวยงาม และมีลมพัดเย็นสบาย อาหารก็อร่อยมาก จากนั้นนั่งเรือชมระบบนิเวศน์ป่าชายเลน ให้อาหารลิงแสม ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน และร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลนซึ่งทุกคนร่วมมือร่วมใจช่วยกันปลูกป่าชายเลนอย่างขยันขันแข็ง หลังจากนั้นได้ไปเล่นสกีกระดานเลน และกลับมารับประทานอาหารเย็นที่รีสอร์ท ตกค่ำคณะผู้สัมมนาไปนั่งเรือศึกษาธรรมชาติชมหิ่งห้อยซึ่งหลังจากที่ฝนตกช่วงกลางวันทำให้คืนนี้มีหิ่งห้อยจำนวนมากบนต้นลำพูเกิดเป็นแสงไฟระยิบระยับสวยงามมาก

วันสุดท้ายของการสัมมนานายสมศักดิ์ ทับทิมทอง ได้มาบอกเล่าเทคนิคและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานวิเทศสัมพันธ์ซึ่งการทำงานวิเทศสัมพันธ์จะต้องมองโลกให้รอบๆ ให้รู้ที่เราอยู่ที่ไหนของโลก ตั้งสติและหยิบข้อมูลต่างๆ มาใช้

จะต้องมีเพื่อนหรือเครือข่ายเพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีสมาธิ และประสบการณ์ ซึ่งจะต้องนำมาใช้อย่างถูกเวลา ถูกที่ ถูกต้อง และถูกคน จากนั้นแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และแบ่งปันประสบการณ์ องค์ความรู้ต่างๆ Tips & Tricks ของการปฏิบัติงานด้านวิเทศสัมพันธ์ที่มีอยู่ในชาววิเทศสัมพันธ์จากหลากหลายองค์กร ซึ่งจากการที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกันทำให้ทราบว่างานวิเทศสัมพันธ์ในองค์กรส่วนใหญ่มีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกัน แต่ละองค์กรมีเทคนิคการปฏิบัติงานต่างกันไปซึ่งสามารถทำให้นำข้อดีขององค์กรอื่นมาปรับใช้กับงานของตนเอง จากนั้นออกมานำเสนอผลจากการเสวนากลุ่ม และปิดการสัมมนาเครือข่ายวิเทศสัมพันธ์อย่างมีความสุขและเต็มไปด้วยความรู้และประสบการณ์มากมายพร้อมทั้งได้พบเพื่อนใหม่ที่ปฏิบัติงานวิเทศสัมพันธ์เหมือนกันเป็นการสร้างเครือข่ายวิเทศสัมพันธ์ และได้มีการแลกเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์และอีเมลกันเพื่อติดต่อประสานงานกันต่อไป นอกจากนี้ทางคณะผู้จัดได้แถมโปรแกรมเพิ่มโดยพาไปตลาดน้ำอัมพวาเพื่อไปจับจ่ายซื้อของฝาก ซิมอาหารทะเล และดื่มด่ำกับบรรยากาศเก่าๆ ของตลาดน้ำอัมพวาอีกด้วย

เปิดห้องทักทาย

สวัสดีครับผู้อ่านทุกท่าน จดหมายข่าวฉบับนี้เป็นฉบับสุดท้ายของปี 2553 ซึ่งอัดแน่นด้วยเนื้อหาที่น่าสนใจเช่นเคยครับ ในช่วงเวลา 3 เดือนที่ผ่านมาในสถาบันฯ ได้มีการทำกิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจมากมาย ทั้งนี้ความสำเร็จจุลล่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นจนเป็นที่ประจักษ์แล้วนั้น สถาบันฯ ก็ได้มาเพราะความรัก ความสมัครสมานสามัคคีปรองดองของบุคลากรทุกท่านในสถาบันฯ ของเราเอง ซึ่งท่านผู้อ่านสามารถติดตามภาพกิจกรรมต่างๆ ได้จากคอลัมน์ภาพเป็นข่าวเช่นเคยครับ

และด้วยจดหมายข่าวฉบับนี้ก็มีกำหนดเผยแพร่ในช่วงเวลาแห่งการส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ พ.ศ.2554 จึงนับว่าเป็นความโชคดีของกองบรรณาธิการ(และของผู้อ่านด้วย)ที่จะได้รื้อฟื้นถึง “**ชนบทรอวยพรของคนไทย**” ข้อเขียนซึ่งได้รับเกียรติจากท่านอาจารย์วีระพงศ์ มีสถาน เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ที่หลายคนอาจหลงลืมไปให้เผยแพร่ในจดหมายข่าวฉบับนี้ด้วยความกรุณา ยิ่งนอกจากนี้ ยังมีข้อเขียนอีกหลายเรื่องที่มีทั้งความน่าสนใจและโดดเด่นแตกต่างกันไปโปรดอย่าพลาดแม้เพียงเรื่องเดียวจะครับ

สุดท้ายนี้ ขอแสดงความยินดีกับศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์, ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์, รองศาสตราจารย์ดวงพร คำณวนวัฒน์, อาจารย์ ดร.สุนิดา ศิวปฐมชัย, อาจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร, นางสาวนิยะนันท์ สำเภางเงิน และนางสาวสุกัญญา เปียอัญญา ซึ่งเป็นผู้ได้รับรางวัลในปี 2553 ขอเชิญท่านผู้อ่านโปรดติดตามรายละเอียดภายในเล่มครับ สุขสันต์วันขึ้นปีใหม่ พ.ศ.2554 ครับ

บรรณาธิการ

เจ้าของ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์ 0-2800-2308-14
โทรสาร 0-2800-2332
E-mail: lcsuttitak@mahidol.ac.th
Web page: <http://www.lc.mahidol.ac.th>

ที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการสถาบันฯ
รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กร

บรรณาธิการ

นายสุทธิลักษณ์ สูงห้างหว้า

กองบรรณาธิการ

งานผลิต และเผยแพร่ผลงานวิชาการ

ประสานงาน

นางสาวอำไพ หนูเล็ก

ศิลปกรรม

นางสาวกานดา ยากี

ภาพ

งานเทคโนโลยีการศึกษาและประชาสัมพันธ์

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดดา
9/1205 หมู่ 1 ถนนสะแกงาม แขวงแสมดำ
เขตบางขุนเทียน กทม. 10150
โทรศัพท์ 0-2462-0303

ไม่ถึงผู้รับโปรดสงคืน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล นครปฐม 73170

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาต 11/2543
ปทจ.ศาลายา

ผู้สนใจ ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จาก “**จดหมายข่าว**”
ติดต่อ คุณอำไพ หนูเล็ก งานผลิต เผยแพร่ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม